

Sårsmerte

Et glemt symptom?

Agenda

- Smerte ved kroniske sår
- Klassifisering av sårsmerte
- Prosedyrerelatert smerte
- Bakgrunn smerte
- Behandling av sårsmerte

Smerte ved kroniske sår

- Kroniske sår – definisjon:

«Kronisk sår er åpent sår der den normale sårtilhelingen ikke fungerer tilfredsstillende slik at såret ikke gror uten langvarig konservativ behandling eller ved et kirurgisk inngrep» (SML, 2019)

- Vanligste typer kroniske sår:

Venøse sår, diabetes fotsår, arterielle sår, trykksår +++

- Forekomst av kroniske sår:

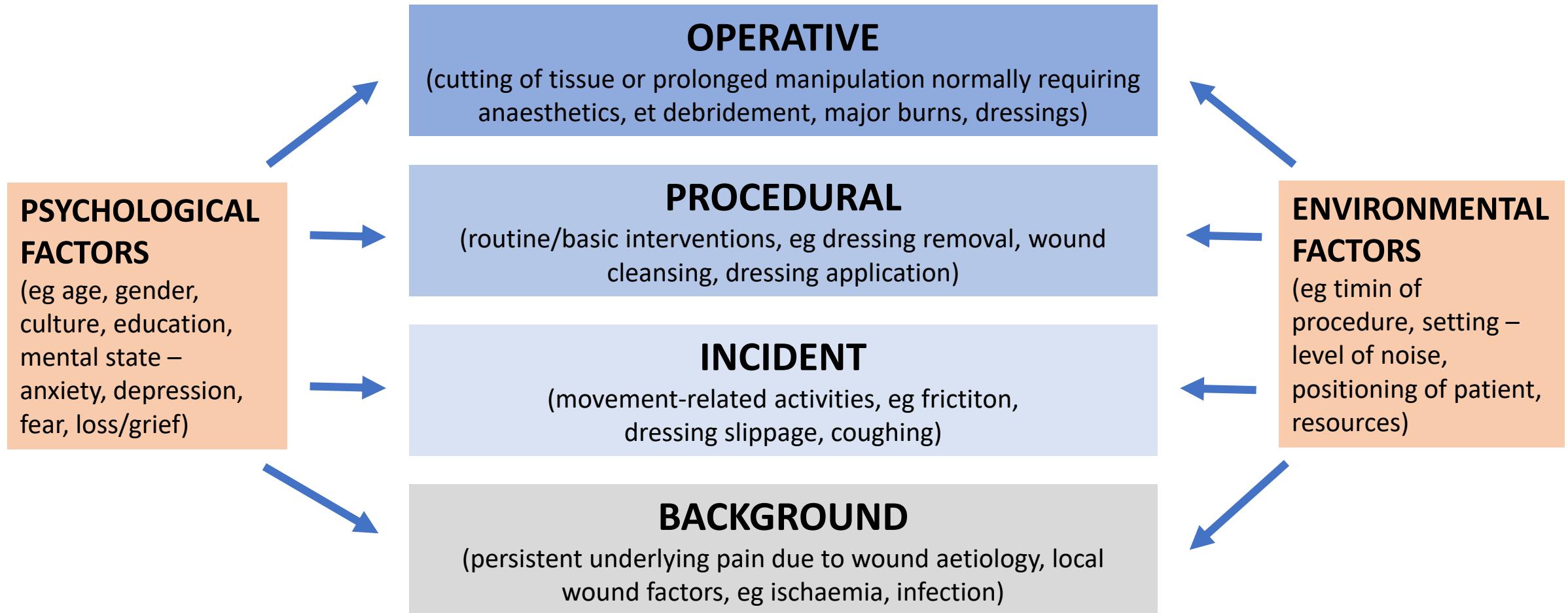
- 0.15 til 0.22 % i generelle befolkning
- Økende forekomst med økende alder

Smerte ved kroniske sår

Smærter er det symptomet som i størst grad angis som årsak til redusert livskvalitet hos personer med kroniske sår

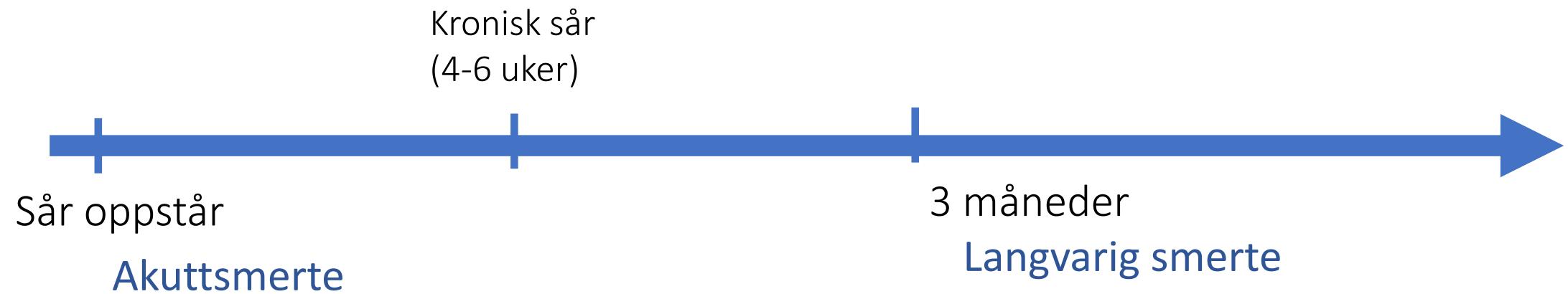

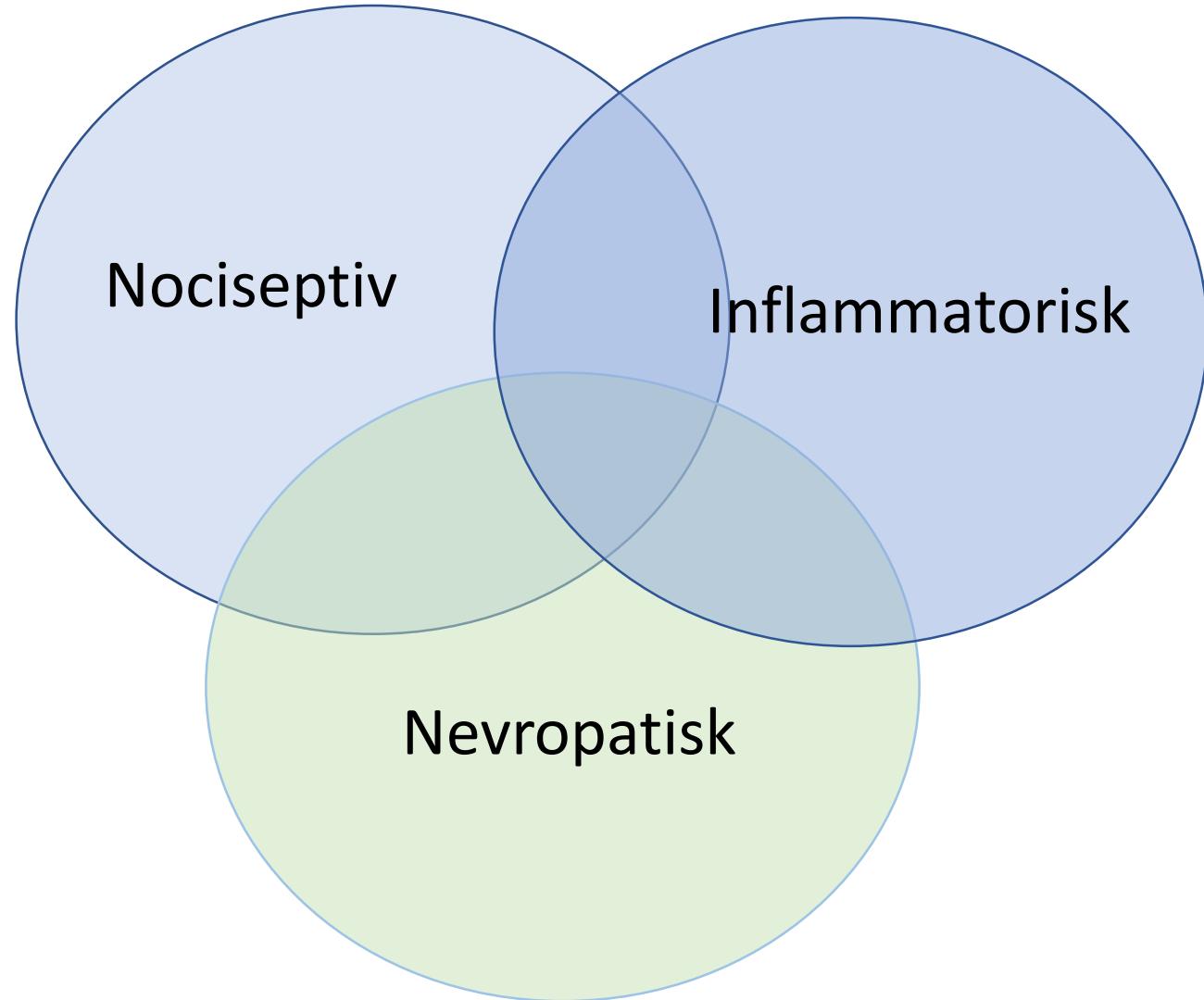
Klassifisering av sårsmerte

Akutt - langvarig

Smertebildet er sammensatt

Nociseptiv

Inflammatorisk

Bakgrunn

Nevropatisk

Langvarig

Prosedyrerelatert

Akutte

Prosedyrerelatert smerte – hva vet vi?

International multisenter studie (N = 2018) viser:

Høy forekomst

- kun 16.8 % rapporterer å aldri oppleve prosedyrerelatert smerte
- 31.9% rapporterer å ha prosedyrerelatert smerte oftest eller alltid

Intensitet

- 74% rapporterte moderat til sterkt smerte ved prosedyrer
- av disse rapporterer 36 % sterkt smerte (5 på VRS 0-5)

Bakgrunnssmerte – hva vet vi?

Systematisk litteraturgjennomgang av bakgrunnssmerte hos pasienter med venøse sår:

Forekomst:

- 10 studier rapporterer forekomst
- Vektet forekomst på 80 % (CI 95 % 65-92)
- Variasjon: 46.3 – 100 %

Intensitet:

- 27 studier rapporterer intensitet
- Vektet gjennomsnittlig intensitet (NRS 0-10) = 4.0 (CI 95 % 3.5, 4.5)
- Variasjon: 2.3 - 6.6

Prosedyrerelatert smerte – hva kan vi gjøre?

Kartlegging

Ikke-medikamentelle tiltak

- Før prosedyre
- Under prosedyre
- Etter prosedyre

Medikamentelle tiltak

- Systemisk
- Lokalt

Evaluering

Bakgrunnssmerte – hva kan vi gjøre?

Kartlegging

Ikke-medikamentelle tiltak

- Mestringsstrategier

Medikamentelle tiltak

- Systemisk
- Lokalt

Evaluering

Referanser

- González-Consuegra, R. V., & Verdú, J. (2011). Quality of life in people with venous leg ulcers: an integrative review. *Journal of Advanced Nursing*, 67(5), 926-944
- Leren, Johansen, Eide, Falk, Juvet & Ljoså, 2019? Pain in persons with chronic venous leg ulcers: a systematic review and meta-analysis. Accepted for publication in International Wound Journal.
- Price, P. E., Fagervik-Morton, H., Mudge, E. J., Beele, H., Ruiz, J. C., Nystrøm, T. H., . . . Harding, K. G. (2008). Dressing-related pain in patients with chronic wounds: an international patient perspective. *International wound journal*, 5(2), 159-171.
- Store Medisinske Leksikon (SML) (2019). Kroniske sår. Hentet fra: https://sml.snl.no/kronisk_sår
- World Union of Wound Healing Societies (WUWHS)(2004). Principles of best practice: Minimizing pain at wound dressing related procedures. A consensus document. London: MEP Ltd.